

احكام الاسلام

مطابق با فتوای مرجع عالیقدر
حضرت آية الله العظمی حاج سید محمد تقی مدرسی

انتشارات مجلس الشورى (ع)

احكام الاسلام

مرجع عاليقدر حضرت آية الله العظمى حاج سيد محمد تقى مدرسى

ناشر: انتشارات محبان الحسين عليه السلام

چاپ اول - بهار ۱۳۸۵ - ۳۰۰۰ نسخه - وزيرى ۳۶۰ صفحه

قيمت: ۱۵۰۰ تومان

ليتوگرافى: نينوا - چاپخانه: عترت

آدرس: قم - خيابان انقلاب - كوچه ۴۷ - پلاك ۵

دفتر پخش: تهران - خيابان ناصر خسرو: كوچه حاج نايب - تلفن ۳۳۹۰۷۱۸۱

شابك: X-۰۲۴-۴۲۷-۹۶۴

فهرست

۲۸.....	خداوند به کسی ظلم نمی کند.....	۱۹	اصول عقاید در قرآن و حدیث
۲۹.....	ترازوی عدل.....	۱۹.....	عقاید... چرا؟.....
۲۹.....	ب: عدالت در احادیث شریف.....	۲۰.....	۱- روش فلسفی.....
۲۹.....	خداوند عادل است.....	۲۰.....	۲- روش صوفی گرایانه.....
۳۰.....	خداوند را نشناخته است.....	۲۱.....	۳- روش درست.....
۳۰.....	خداوند بخشنده تر است.....	۲۱.....	اول: توحید.....
۳۰.....	خداوند همه را آزمایش می کند.....	۲۱.....	الف: توحید در قرآن مجید.....
۳۱.....	سوم: رسالت و رسول.....	۲۲.....	بزرگترین گواه.....
۳۱.....	الف: رسالت در قرآن مجید.....	۲۳.....	خداوند یکتا.....
۳۲.....	پیامبران و مسؤولیت انسان.....	۲۴.....	کمال توحید.....
۳۲.....	هدف پیامبران.....	۲۵.....	ب: توحید در احادیث شریف.....
۳۳.....	نفی اجبار.....	۲۵.....	حقیقت شناخت خداوند.....
۳۳.....	ب: رسول در قرآن مجید.....	۲۵.....	نیایش به درگاه خداوند.....
۳۳.....	برای تمام مردم.....	۲۵.....	چگونه پروردگارت را شناختی.....
۳۴.....	پیامبر الگواست.....	۲۶.....	نفی صفات.....
۳۴.....	غلبه بر تمام ادیان.....	۲۷.....	کمترین شناخت.....
۳۵.....	اطاعت پیامبر.....	۲۷.....	در ذات خدا اندیشه نکنید.....
۳۵.....	پیشرفت و اطاعت.....	۲۷.....	بهای توحید.....
۳۶.....	ج: رسالت و رسول در احادیث شریف.....	۲۸.....	دوم: عدالت.....
۳۷.....	چگونه وجود فرستادگان را ثابت کنیم؟.....	۲۸.....	الف: عدالت در قرآن مجید.....
۳۷.....	حجت آشکار.....		

۵۲.....	تردیدی در آن نیست	۳۸.....	شیوه پیامبران
۵۳.....	روز رستاخیز برای چیست ؟	۳۹.....	خاتم پیامبران
۵۳.....	سرای آخرت	۴۰.....	چهارم: امامت و امام
۵۴.....	روزی که انتظارت را می کشد	۴۰.....	الف: امامت و امام در قرآن مجید
۵۴.....	روزی که فرا خواهد رسید	۴۰.....	نیاز به امام
۵۶.....	ب: قیامت و رستاخیز در احادیث شریف	۴۰.....	اولو الامر
۵۷.....	او را مثل گذشته بیافریند	۴۱.....	چه کسی امام را تعیین می کند؟
۵۷.....	برای آخرت آفریده شده ای	۴۲.....	امامت و فضل خدا
۵۸.....	کسی که دنیا را بر آخرت ترجیح دهد	۴۳.....	ائمه چه کسانی هستند
۵۸.....	کتابت را بخوان	۴۳.....	ب: امامت و امام در احادیث شریف
۵۸.....	دنیا، راه رسیدن به آخرت	۴۶.....	حجت های خدا بر خلق
۵۹.....	آخرت در برابر شماسست	۴۷.....	شناخت امام
۶۱.....	بخش نخست: احکام عبادات	۴۷.....	ولایت امام علی (ع)
- ۱ -		۴۷.....	دوازده امام معصوم (ع)
۶۳.....	احکام تقلید و بلوغ	۴۸.....	ج: مسؤولیت ما در برابر امام (ع)
۶۳.....	تقلید چیست ؟	۴۸.....	۱- شناخت امام
۶۴.....	احکام تقلید	۴۸.....	۲- اعتقاد به ولایت ائمه
۶۴.....	اعلمیت	۴۸.....	۳- پیروی از ائمه
۶۴.....	راههای شناخت مجتهد	۴۹.....	۴- اطاعت از ائمه
۶۵.....	شرایط مرجع تقلید	۴۹.....	۵- ارجاع موارد اختلاف به ائمه اطهار
۶۶.....	احکام بلوغ	۴۹.....	۶- بهره مند شدن از علوم ائمه
۶۷.....	الف: محتلم شدن	۴۹.....	۷- بهره گیری از ائمه در تفسیر قرآن
۶۷.....	ب: رویدن مو	۴۹.....	۸- پناه بردن به آنان در روزگاران سخت
۶۷.....	ج: حیض شدن دختران	۴۹.....	۹- یاری ائمه
۶۷.....	د: باردار شدن	۵۰.....	۱۰- ایمان به ائمه
۶۷.....	ه: سنّ		
- ۲ -		۵۱.....	پنجم - روز رستاخیز و قیامت
۶۸.....	احکام طهارت	۵۱.....	الف: رستاخیز و قیامت در قرآن مجید

۹- مست کننده ها و فقا...	۶۸	مقدمه
۱۰- عرق جنب از حرام و عرق حیوان	۷۰	فصل اول - مُطَهَّرَات
۸۱- نجاستخوار	۷۰	اول - آب
۸۲- احکام گوناگون	۷۰	۱- آب باران
۸۲- فصل سوم - طهارت های سه گانه	۷۱	۲- آب جاری
۸۲- مقدمه	۷۱	۳- آب چاه
۸۳- موارد وجوب طهارت	۷۲	۴- آب کر
۸۴- اول - وضو	۷۲	۵- آب قلیل
۸۴- اعمال وضو	۷۳	احکام آب مضاف
۸۴- اول - شستن صورت	۷۳	احکام تغییر یافتن آب
۸۴- دوم - شستن دستها	۷۴	چگونگی پاک شدن آب تغییر یافته
۸۵- سوم - مسح سر		راه های ثابت شدن نجاست و طهارت و کُرّ
۸۵- چهارم - مسح پا	۷۴	بودن
۸۵- شرایط وضو	۷۵	احکام آب نجس شده
۸۶- آداب وضو	۷۵	آب مشکوک
۸۷- آنچه وضو را باطل می کند	۷۵	دوم - زمین
۸۸- احکام جبیره	۷۶	سوم - آفتاب
۸۸- دوم - غسل	۷۶	چهارم - تحوّل و تبدیل شدن
۸۸- احکام جنابت	۷۷	پنجم - اسلام
۹۰- چگونگی غسل	۷۷	ششم - سایر مطهّرات
۹۲- چند مسأله	۷۸	فصل دوم - نجاسات
۹۲- سوم - تیمّم	۷۸	مقدمه
۹۲- در چه شرایطی باید تیمّم کرد؟	۷۹	نجاست چیست؟
۹۳- به چه چیز تیمّم کنیم؟	۷۹	۱ و ۲- ادرار و مدفوع
۹۴- چگونگی تیمّم	۷۹	۳- منی
۹۴- احکام تیمّم	۸۰	۴- مردار و مرده
۹۵- فصل چهارم - خونهای زنانه	۸۰	۵- خون
۹۵- اول - حیض	۸۰	۶ و ۷- سگ و خوک
۹۵- حیض چیست؟	۸۰	۸- مشرکان و کفّار

- ۹۵ حقایق دربارهٔ عادت ماهیانه
- ۹۶ شرایط حیض
- ۹۶ مشخصات خون قاعدگی
- ۹۷ اقسام عادتهای ماهیانه
- ۹۷ زنانی که عادت معینی دارند
- ۹۷ ۱- کسی که عادت وقتیّه دارد
- ۹۷ ۲- کسی که عادت عددیّه دارد
- ۹۸ ۳- کسی که عادت وقتیّه و عددیّه دارد
- ۹۹ چند مسأله
- ۹۹ زنانی که عادت معینی ندارند
- ۱۰۰ احکام زن در روزهای قاعدگی
- ۱۰۲ دوّم - استحاضه
- ۱۰۲ حقیقت استحاضه چیست ؟
- ۱۰۲ مشخصات خون استحاضه
- ۱۰۲ فروع مسأله
- ۱۰۲ اقسام استحاضه
- ۱۰۳ استحاضه قلیله
- ۱۰۳ استحاضه متوسطة
- ۱۰۳ استحاضه کثیره
- ۱۰۴ احکام مستحاضه
- ۱۰۵ سوم - نفاس
- ۱۰۵ نفاس چیست ؟
- ۱۰۵ احکام نفاس
- ۱۰۶ فصل پنجم - پاکیزگی و آرایش
- ۱۰۶ ۱- آداب پاکیزگی و آرایش
- ۱۰۸ ۲- احکام و آداب تخلی
- ۱۰۸ الف: پوشاندن عورت
- ۱۰۹ ب: احترام قبله
- ۱۰۹ ج: محلّ تخلی
- ۱۰۹ د: چگونه باید استنجا کرد ؟
- ۱۱۰ ه: استبراء
- ۱۱۱ فصل ششم - احکام وفات
- ۱۱۱ ما و مرگ
- ۱۱۲ توبه ؛ کی و چگونه ؟
- ۱۱۳ احکام
- ۱۱۴ احکام احتضار
- ۱۱۵ غسل میت
- ۱۱۵ کسانی که از غسل دادن استننا شده‌اند
- ۱۱۶ میت چگونه غسل داده می‌شود ؟
- ۱۱۶ احکام غسل میت
- ۱۱۷ چگونگی تکفین
- ۱۱۸ حنوط و آداب تشییع
- ۱۱۹ نماز میت
- ۱۱۹ چگونگی نماز میت
- ۱۲۱ میت چگونه دفن می‌شود ؟
- ۱۲۱ احکام قبور
- ۱۲۲ غسل من میت
- ۳ -
- ۱۲۴ احکام نماز
- ۱۲۴ نماز، شعار ایمان
- ۱۲۶ نشانهٔ ایمان
- ۱۲۶ خشوع در نماز
- ۱۲۷ کسانی که نماز را ضایع می‌سازند !
- ۱۲۸ حضرت صادق علیه السلام چنین نماز خواند
- ۱۳۰ فصل اوّل - مقدمات نماز
- ۱۳۰ اوّل - نمازهای واجب و نافله
- ۱۳۱ دوّم - اوقات نمازهای واجب یومیّه
- ۱۳۱ مواظبت و مراقبت از نماز

۱۳۲..... اوقات نمازهای ظهر و عصر	۱۴۵..... سوم - تکبيرة الاحرام
۱۳۳..... اوقات نمازهای مغرب و عشاء	۱۴۶..... چهارم - قیام (ایستادن)
۱۳۴..... وقت نماز صبح	۱۴۶..... وجوب قیام
۱۳۴..... احکام وقت	۱۴۶..... چگونگی قیام
۱۳۵..... آداب وقت	۱۴۶..... در شرایط استثنایی
۱۳۵..... سوم - احکام قبله	۱۴۷..... پنجم - قرائت
۱۳۶..... قبله چیست ؟	۱۴۷..... احکام قرائت
۱۳۶..... تشخیص قبله	۱۴۷..... قرائت سوره های سجده در نماز
۱۳۷..... چهارم - احکام پوشانیدن بدن در نماز	۱۴۸..... قرائت در دو رکعت اخیر
۱- وجوب پوشش	۱۴۸..... جهر و اخفات (بلند و آهسته خواندن)
۲- شرایط لباس نمازگزار	۱۴۸..... ششم - رکوع
اول - ظاهر بودن	۱۴۸..... خم شدن
مواردی که از شرط طهارت استثناء شده	۱۴۹..... ذکر رکوع
است	۱۴۹..... طمأنینه و آرامش
دوم - مباح بودن	۱۵۰..... سر برداشتن و بلند شدن از رکوع
سوم - اجتناب از مردار	۱۵۰..... رکوع اضطراری
چهارم - اجتناب از اجزاء حیوان حرام	۱۵۰..... آداب و مستحبات رکوع
گوشت	۱۵۰..... هفتم - سجود
پنجم - اجتناب از طلا	۱۵۰..... سجده رکن است
ششم - اجتناب از ابریشم	۱۵۱..... واجبات سجده
پنجم - مکان نمازگزار	۱۵۱..... احکام سجده
در کجا نماز بخوانیم ؟	۱۵۲..... چیزهایی که سجده بر آنها صحیح است
شرط اباحه	۱۵۲..... آداب سجده
ششم - احکام و آداب مسجد	۱۵۳..... سجده های قرآن
فصل دوم - اعمال نماز	۱۵۳..... هشتم - تشهد
اول - اذان و اقامه	۱۵۳..... نهم - سلام دادن
احکام اذان و اقامه	۱۵۴..... دهم - ترتیب
دوم - نیت	۱۵۴..... یازدهم - موالات
احکام نیت	۱۵۴..... دوازدهم - قنوت

- سیزدهم - تعقیبات نماز ۱۵۵
- فصل سوم - احکام مبطلات
- وشکهای نماز ۱۵۵
- اول - مبطلات نماز ۱۵۵
- ۱ - فقدان شرایط ۱۵۶
- ۲ - باطل شدن طهارت ۱۵۶
- ۳ - تکفیر یا دستها را بر روی هم گذاشتن ۱۵۶
- ۴ - انحراف از قبله ۱۵۶
- ۵ - سخن گفتن عمدی ۱۵۷
- ۶ - قهقهه یا خنده بلند ۱۵۷
- ۷ - گریه عمدی ۱۵۷
- ۸ - کاری که صورت نماز را برهم زند ۱۵۷
- ۹ - خوردن و آشامیدن ۱۵۸
- ۱۰ - آمین گفتن ۱۵۸
- ۱۱ - کم و زیاد کردن ۱۵۸
- ۱۲ - عارض شدن شکهای باطل کننده ۱۵۸
- سلام و جواب سلام نماز گزار ۱۵۸
- موارد شکستن نماز ۱۵۹
- دوم - احکام شکهای نماز ۱۵۹
- مقدمه ۱۵۹
- اقسام شک ۱۶۰
- اول - شکهای باطل کننده نماز ۱۶۰
- دوم - شکهایی که نباید به آنها اعتنا کرد ۱۶۱
- ۱ - شک در چیزی که جای آن گذشته است ۱۶۱
- ۲ - شک بعد از سلام نماز ۱۶۱
- ۳ - شک بعد از وقت ۱۶۲
- ۴ - شک کثیر الشک ۱۶۲
- ۵ - شک امام و مأوم ۱۶۲
- ۶ - شک در رکتهای نماز مستحبی ۱۶۳
- سوم - شکهای صحیح و معتبر ۱۶۳
- نماز احتیاط ۱۶۴
- سجده سهو ۱۶۴
- چگونگی بجا آوردن سجده سهو ۱۶۴
- قضای سجده و تشهد فراموش شده ۱۶۵
- کم و زیاد کردن اجزاء و شرایط نماز ۱۶۵
- فصل چهارم - احکام سایر نمازها ۱۶۶
- ۱ - نماز مسافر ۱۶۶
- اول - پیمودن مسافت شرعی ۱۶۶
- دوم - قصد پیمودن مسافت از ابتدای مسافرت ۱۶۶
- سوم - استمرار و ادامه قصد ۱۶۷
- چهارم - عبور نکردن از وطن ۱۶۷
- پنجم - مباح بودن سفر ۱۶۷
- ششم - از خانه بدوشان نباشد ۱۶۸
- هفتم - شغل او مسافرت نباشد ۱۶۸
- هشتم - رسیدن به حد ترخص ۱۶۹
- احکام اقامت شرعی ۱۶۹
- احکام مردد بودن ۱۷۱
- احکام جهل، سهو و شک در نماز مسافر ۱۷۱
- ۲ - نماز خوف و مطارده ۱۷۲
- نماز مطارده ۱۷۲
- ۳ - نماز قضا ۱۷۳
- قضای نمازهای فوت شده پدر و مادر ۱۷۴
- ۴ - نماز استیجاری ۱۷۴
- ۵ - نماز جماعت ۱۷۵
- نماز جماعت چیست؟ ۱۷۵
- استحباب جماعت ۱۷۵
- انعقاد نماز جماعت ۱۷۶

۱۸۹..... روزه در قرآن واحادیث	۱۷۶..... پیوستن به جماعت
۱۹۰..... روزه چیست ؟	۱۷۷..... صفهای جماعت
۱۹۱..... شرایط روزه	اَوَّل - اتصال..... ۱۷۷
احکام کسانی که از روزه گرفتن ناتوان	دوم - نبودن حایل..... ۱۷۷
هستند..... ۱۹۲	سوم - جلوتر نبودن از امام..... ۱۷۷
احکام نیت در روزه..... ۱۹۲	چهارم - بلندتر نبودن جای امام..... ۱۷۷
روزه یوم الشک..... ۱۹۳	احکام جماعت..... ۱۷۸
مبطلات روزه..... ۱۹۳	اَوَّل - قرائت..... ۱۷۸
الف : خوردن و آشامیدن..... ۱۹۴	دوم - پیروی در افعال از امام..... ۱۷۸
ب : آمیزش..... ۱۹۴	سوم - پیروی در اقوال از امام..... ۱۷۸
ج : سایر مبطلات..... ۱۹۵	چهارم - عقب ماندن از جماعت..... ۱۷۹
احکام جهل ، سهو و اجبار..... ۱۹۶	شرایط امام جماعت..... ۱۷۹
حکم ارتکاب مبطلات روزه..... ۱۹۷	۶ - نماز جمعه..... ۱۸۰
مواردی که تنها قضا واجب می شود..... ۱۹۷	چگونگی نماز جمعه..... ۱۸۲
احکام قضا..... ۱۹۸	وقت نماز جمعه..... ۱۸۲
آداب روزه داری..... ۱۹۹	شرایط وجوب نماز جمعه..... ۱۸۲
الف : ترک گناهان..... ۱۹۹	خطبه نماز جمعه..... ۱۸۳
ب : پاک داشتن روزه..... ۱۹۹	بر چه کسی واجب است ؟..... ۱۸۴
ج : رعایت سلامتی..... ۲۰۰	احکام جمعه..... ۱۸۴
راههای ثابت شدن اوّل ماه..... ۲۰۰	۷ - نماز عید..... ۱۸۵
احکام اعتکاف..... ۲۰۱	کیفیت نماز عید..... ۱۸۵
اعتکاف چیست ؟..... ۲۰۱	۸ - نماز آیات..... ۱۸۶
شرایط اعتکاف..... ۲۰۱	موارد وجوب نماز آیات..... ۱۸۶
احکام اعتکاف..... ۲۰۲	وقت نماز آیات..... ۱۸۶
- ۵ -	چگونگی نماز آیات..... ۱۸۶
احکام خمس..... ۲۰۴	احکام نماز آیات..... ۱۸۷
چرا خمس ؟..... ۲۰۴	۹ - نمازهای مستحب..... ۱۸۷
نقش خمس در موجودیت مذهبی..... ۲۰۵	- ۴ -
موارد وجوب خمس..... ۲۰۶	احکام روزه..... ۱۸۹

- ۲۱۹..... شرایط کسانی که مستحق زکاتند
 ۲۱۹..... زکات فطره
 ۲۱۹..... وجوب فطره
 ۲۲۰..... مقدار و جنس فطره
 ۲۲۰..... وقت وجوب فطره
 ۲۲۰..... جدا کردن و انتقال دادن فطره
 ۲۲۰..... فطره افراد تحت تکفل و مهمان
 ۲۲۱..... موارد مصرف فطره
 - ۷ -
 ۲۲۲..... احکام حج
 ۲۲۲..... تعریف حج
 ۲۲۲..... حکم حج
 ۲۲۳..... میقاتها
 ۲۲۳..... اعمال عمره تمتع
 ۲۲۳..... محرمات احرام
 ۲۲۴..... اعمال حج تمتع
 - ۸ -
 ۲۲۵..... احکام جهاد
 ۲۲۵..... مقدمه
 ۲۲۵..... فصل اول - مبارزه با چالشها
 ۲۲۵..... با چه کسانی جهاد کنیم؟
 ۲۲۶..... الف: پدر و مادرین جهاد و احسان
 ۲۲۷..... ب: جهاد با فرزندان
 ۲۲۸..... ج: جهاد با برادران
 ۲۲۸..... د: جهاد با همسر
 ۲۲۸..... ه: جهاد با طایفه و قبیله
 ۲۲۹..... و: جهاد با گروههای باطل
 فصل دوم - احکام جنگ
 ۲۳۰..... ویکار با دشمن
- ۲۰۶..... اول: غنایم جنگی
 ۲۰۶..... دوم - معادن
 ۲۰۷..... سوم - گنج
 ۲۰۷..... چهارم - غوص
 ۲۰۸..... پنجم - مال حلال مخلوط به حرام
 ششم - زمینی که کافر ذمی از مسلمان
 خریداری کند
 ۲۰۸..... هفتم - درآمد، پس از کسر مخارج
 سود یا درآمد چیست؟
 ۲۰۹..... مؤنه یا مخارج چیست؟
 ۲۱۰..... تقسیم و مصرف خمس
 - ۶ -
 ۲۱۱..... احکام زکات
 ۲۱۱..... زکات مال
 ۲۱۲..... کسانی که زکات بر آنان واجب می شود
 ۲۱۲..... اموالی که زکات آنها واجب است
 ۲۱۲..... زکات شتر و گاو و گوسفند
 ۲۱۴..... زکات طلا و نقره
 ۲۱۵..... زکات غلات چهارگانه
 ۲۱۶..... مقدار زکات
 ۲۱۶..... حساب مخارج و هزینه ها
 ۲۱۷..... مصرف زکات
 ۲۱۷..... اول و دوم - فقیر و مسکین
 ۲۱۸..... سوم - کارگزاران زکات
 ۲۱۸..... چهارم - المؤلفة قلوبهم
 ۲۱۸..... پنجم - آزاد کردن بردگان
 ۲۱۸..... ششم - بدهکاران
 ۲۱۸..... هفتم - سبیل الله
 ۲۱۹..... هشتم - ابن السبیل

۲۴۹..... ۶- عدالت در قضاوت	۲۳۰..... عوامل و اسباب جنگ
۲۵۰..... ● صلح و آرامش هدف مؤمن	۲۳۲..... شرایط وجوب جهاد
۲۵۰..... ۱- صلح پیش از جنگ و ستیز	۲۳۲..... پایداری در جنگ
۲۵۰..... ۲- آرامش خانه و خانواده	۲۳۲..... سلاحهای جنگی
۲۵۱..... ۳- سلام کردن، درود مؤمنان است	- ۹ -
۲۵۱..... ● قانونگذاری و دادگری حق مدار...	۲۳۴..... احکام امر به معروف و نهی از منکر
۲۵۲..... ۱- حکم الهی	۲۳۴..... مقدمه
۲۵۲..... ۲- حاکم حقیقی کیست؟	۲۳۵..... وجوب امر به معروف و نهی از منکر
۲۵۲..... ۳- فراگیری احکام	۲۳۶..... شرایط امر به معروف و نهی از منکر
۲۵۳..... ۴- حاکم پیراسته	۲۳۸..... مراتب و مراحل انکار و نهی از منکر
۲۵۳..... ۵- حکم فقهای عادل	۲۳۹..... آداب امر به معروف و نهی از منکر
۲۵۴..... ● حرمت حیات	بخش دوم: احکام معاملات ۲۴۱
۲۵۵..... ۱- ارزش حیات	فصل اول: احکام حیات طیبه ۲۴۳
۲۵۵..... ۲- پیشگیری از قتل و جنایت	یک: امنیت و آرامش از دیدگاه فقه ۲۴۳
۲۵۵..... ۳- جنایت کشن فرزندان	● امنیت در زندگانی اسلامی ۲۴۳
۲۵۶..... ● برائت و مسؤولیت	۱- امنیت، آرامش درونی ۲۴۴
۲۵۶..... ۱- آگاهی شرط مسؤولیت	۲- امنیت و روش متعادل ۲۴۴
۲۵۷..... ۲- بی گناهی انسان	۳- امنیت و برحذر بودن ۲۴۴
۲۵۷..... ● حفظ و پاسداری	۴- امنیت اجتماعی: دوری از ستم ۲۴۴
۲۵۸..... ۱- دفاع مشروع	و احترام به حقوق دیگران ۲۴۵
۲۵۸..... ۲- دفاع از حریمهای دیگران	۵- توحید: حاکمیت امنیت و آرامش ۲۴۵
۲۵۸..... ۳- دژهای استوار	۶- امنیت علمی و فرهنگی ۲۴۵
الف: پاسداری از اعتبار و آبرو ۲۵۸	● عدالت در جامعه اسلامی ۲۴۶
ب: پاسداری و مراقبت از جانها ۲۵۹	۱- برپا داشتن عدالت ۲۴۷
ج: محافظت از مال ۲۵۹	۲- عدالت در سیاست ۲۴۷
د: حفاظت از کتاب الهی و حدود آن ۲۵۹	۳- عدالت در پاداش و مسئولیت ۲۴۸
دو: روزی و معاش از دیدگاه فقه ۲۶۰	۴- عدالت در اقتصاد ۲۴۸
● خوردن و آشامیدن ۲۶۰	۵- عدالت در خانواده ۲۴۹

۲۷۱	۴- احترام متقابل
۲۷۲	● صله رحم
۲۷۲	۱- ارزش والای پیوند ولائی
۲۷۳	۲- پایه‌ی مدنیت
۲۷۳	● نسل و فرزندان
۲۷۴	۱- ازدواج و ازدیاد نسل
۲۷۴	۲- محافظت از نسل
۲۷۴	۳- زینت زندگی
۲۷۵	۴- فرزندان، وسیله آزمایش
۲۷۵	الف: روزی حلال و موفقیت در آزمایش
۲۷۵	ب: پرهیزگاری در پیوندها
۲۷۶	ج: راه دور ماندن از کبر و سرکشی

فصل دوم:

۲۷۷	احکام عمومی قراردادها
۲۷۷	یک: احکام درآمدها
۲۷۷	۱- احکام بدست آوردن روزی
۲۷۸	۲- حلال و حرام در فعالیتهای اقتصادی
۲۷۹	۳- تجارت براساس رضایت
۲۸۰	دو: قواعد عمومی قراردادها
۲۸۰	پیش درآمد
۲۸۱	۱- شرایط صیغه‌ی قراردادها
۲۸۱	۲- حدود عقد (حرمت ربا پرچسته‌ترین نمونه)
۲۸۲	۳- اهلیت طرفهای قرارداد
۲۸۳	۱- بلوغ
۲۸۳	۲- عقل
۲۸۳	۳- اراده آزادانه

۲۶۱	۱- تغذیه و ارزش زندگی
۲۶۱	۲- اصل حلیت غذا
۲۶۱	۳- بهره بردن از زمین
۲۶۱	۴- روزی حلال و پاکیزه
۲۶۲	● خانه و مسکن
۲۶۳	۱- استحکام و حفاظت
۲۶۳	۲- وسعت، نور، و هوای پاک
۲۶۴	۳- پوشیدگی و آرامش
۲۶۴	۴- زیبایی و آراستگی خانه
۲۶۴	۵- سادگی و دوری از اسراف
۲۶۵	۶- جای مناسب
۲۶۵	۷- ذکر و پاکی
۲۶۵	۸- فایده و برکت
۲۶۵	۹- همیاری و مهربانی
۲۶۶	۱۰- جایگاه علم آموزی و تربیت
۲۶۶	● تندرستی و سلامتی
۲۶۷	۱- حفظ جان و اعضای بدن
۲۶۷	۲- تندرستی و زیان بیش از حد
۲۶۷	۳- سلامتی عمومی و تباهی
۲۶۸	۴- سلامتی عمومی و حیات طیبه
۲۶۸	● تعلیم و تعلم
۲۶۹	احکام
۲۶۹	سه: فرزندان و صله رحم از دیدگاه فقه
۲۶۹	● احکام دوستی
۲۷۰	● روابط میان مؤمنان
۲۷۱	۱- دوستی و ارزشهای مادی
۲۷۱	۲- روابط میان نسلهای بعدی
۲۷۱	۳- روابط برادرانه و اصلاح

۲۹۴	خرید و فروش محصولات کشاورزی	۲۸۳	۴- حق تصرف
۲۹۵	ریا در داد و ستد	۲۸۳	۴- شرایط عوض و معوض
۲۹۵	۲- احکام شفعه	۲۸۴	۱- مالیت
۲۹۶	۳- احکام مضاربه	۲۸۴	۲- حلبت
۲۹۸	۴- احکام شرکت	۲۸۴	۳- اطلاق
۲۹۹	۵- احکام صلح	۲۸۴	۴- ملکیت
۳۰۱	۶- احکام اجاره		
۳۰۳	۷- احکام جعاله	۲۸۴	سه: درآمدزاییهای حرام
۳۰۴	۸- احکام مزارعه	۲۸۴	۱- احکام عمومی
۳۰۵	۹- احکام مساقات	۲۸۵	۲- معامله بر اعیان جنس
۳۰۶	۱۰- احکام وکالت	۲۸۶	۱- مسکرات
۳۰۸	۱۱- احکام کفالت	۲۸۶	۲- مردار
۳۰۹	۱۲- احکام ضمان	۲۸۶	۳- سگ
۳۱۰	۱۳- احکام حواله	۲۸۶	۴- خوک
۳۱۱	۱۴- احکام هبه	۲۸۶	۵- دیگر نجاسات
۳۱۲	۱۵- احکام دین و قرض	۲۸۶	۳- غش و تدلیس (قلب و نیرنگ)
۳۱۲	احکام دین	۲۸۷	۴- قمار و شرط بندی
۳۱۳	احکام قرض	۲۸۸	۵- غنا و موسیقی
۳۱۴	احکام قرض ربوی	۲۸۸	۶- محرّمات و کارهای اقتصادی
۳۱۵	اموال ربوی		
۳۱۵	۱۶- احکام رهن	۲۸۹	چهار: پیوستها
۳۱۶	۱۷- احکام عاریه	۲۸۹	۱- احتکار
۳۱۷	۱۸- احکام ودیعه	۲۹۰	۲- اختیارات یا حق فسخ معامله
۳۱۹	۱۹- احکام اقرار		
۳۱۹	۲۰- احکام حجر		
۳۲۰	خَجَر چیست؟		
۳۲۲	۲۱- احکام غصب و اتلاف	۲۹۲	احکام قراردادها و پیمانها
۳۲۲	احکام غصب	۲۹۲	۱- احکام بیع (خرید و فروش)
۳۲۳	احکام اتلاف	۲۹۲	انقسام خرید و فروش
		۲۹۳	فروش طلا و نقره و پول رایج

فصل سوم:

۳۴۵	احکام عقد موقت
۳۴۷	عقد متعه
۳۴۸	چه کسانی را می توان متعه کرد؟
۳۴۸	احکام مهر و زمان در متعه
۳۴۸	احکام فرزندان و جدایی در متعه
۳۴۹	احکام و شرایط رضاع
۳۴۹	اول: شیر باید پس از ازدواج باشد
۳۵۰	دوم: مقدار شیر خوارگی
	سوم: شیر خوارگی پیش از گرفتن کودک
۳۵۰	از شیر
۳۵۱	چهارم: شیر یک مرد باشد
۳۵۱	فراگیری محرمیت در شیر خوارگی
۳۵۱	احکام طلاق
۳۵۲	شرایط
۳۵۳	انقسام طلاق
۳۵۴	احکام عده
۳۵۶	احکام سه طلاقه
۳۵۶	احکام طلاق خلع و مبارأة
۳۵۷	احکامظهار، ایلاء و لعان
۳۵۷	۱-ظهار
۳۵۸	۲-ایلاء
۳۵۹	۳-لعان
۳۵۹	انکار فرزند

۳۲۴	۲۲- احکام قسم خوردن
۳۲۶	۲۳- احکام نذر و عهد
۳۲۸	۲۴- احکام مسابقه و تیراندازی
۳۳۰	۲۵- احکام وصیت

فصل چهارم:

۳۳۳	احکام ازدواج و خانواده
۳۳۳	پیشهای قرآنی در ساختار کانون خانواده
۳۳۶	ازدواج سنت الهی
۳۳۷	احکام نگاه کردن
۳۳۸	کسانیکه ازدواج با آنها حرام است
۳۳۸	اختلاف دین
۳۳۹	محارم نسبی
۳۳۹	محارم رضاعی
۳۳۹	محارم سببی
۳۴۰	به سبب زنا
۳۴۰	ازدواج با دو خواهر
۳۴۰	ازدواج با زن عده دار
۳۴۰	ازدواج با زن شوهر دار
۳۴۱	ازدواج در حالت احرام
۳۴۱	ازدواج با زن زنا کار
۳۴۱	به سبب لواط
۳۴۱	احکام عقد ازدواج
۳۴۲	اولیای عقد
۳۴۳	احکام مهر
۳۴۳	احکام عیوب
۳۴۴	تدلیس و عیوب زن
۳۴۴	احکام نفقه
۳۴۵	آداب نفقه دادن

بسم الله الرحمن الرحيم
علیه السلام این رساله مجرب است
انشاء الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحيم

به نام خداوند بخشنده مهربان

سپاس خدای جهانیان را ، و درود خدا بر برترین بندگان حضرت محمد ﷺ و خاندان پاک و خجسته او ، و لعنت خدا بر دشمنانش باد .

مرجع عالیقدر تقلید حضرت آیت الله العظمی حاج سید محمد تقی مدرسی حفظه الله ، با تالیف مجموعه ای از رساله های ارزشمند فقهی تحت عنوان «الوجیز فی الفقه الاسلامی» بر غنای میراث فقهی ما افزوده اند ، این کتاب ها با بیان احکام شرعی و با ذکر شمه ای از دلایل قرآنی و روایی آنها ما را به احکام و مسایل شرعی رهنمون ساخته و مؤمنان را با روح شریعت اسلام بیشتر آشنا می نمایند تا محتوای احکام را بهتر درک نمایند و بدین وسیله با شور و نشاط بیشتری بدان عمل نمایند .

شایان ذکر است ، مسائل و احکام شرعی این مجموعه ، در دو کتاب مستقل با عنوان «احکام العبادات» و «احکام المعاملات» به زیور طبع رسیده و بصورت رساله عملیه که در برگیرنده آرای فقهی معظم له است در دسترس همگان قرار گرفته است .

پس از این اقدام ، برخی از علماء و فضلا چکیده ای از دو کتاب یاد شده را تنظیم نمودند و مهم ترین و ضروری ترین احکام مندرج در آن دو کتاب را مدنظر قرار دادند . حال فشرده این رساله عملیه با عنوان «احکام الاسلام» - منتخبی از احکام عبادات و معاملات - ، در پیش روی شما قرار دارد .

از خداوند متعال توفیق بهره مندی از این رساله را برای مؤمنین خواستاریم .

توفیق همه را بر آن چه خیر امت و صلاح دنیا و آخرت است ، آرزو مندیم .

دفتر آیت الله العظمی حاج سید محمد تقی مدرسی

۴ جمادی الاولی ۱۴۲۵ هجری